

TURINYS

PRATARMĖ	3
ĮVADAS	6
Dialektologijos objektas ir uždaviniai	6
Dialektologijos reikšmė	7
Tarmių tyrinėjimo metodai ir dialektologijos šaltiniai	10
Tarmių kilmė ir likimas	14
Lietuvių kalbos tarmių skirstymas	17
AUKŠTAIČIAI	21
Vakarų aukštaičiai	25
Kauniškiai	27
Šiauliškiai	36
Pietų aukštaičiai	40
Rytų aukštaičiai	49
Širvintiškiai	57
Panevėžiškiai	60
Anykštėnai	68
Kupiškėnai	71
Uteniškiai	73
Vilniškiai	76
Aukštaičių šnektos už Lietuvos ribų	80
ŽEMAIČIAI	85
Svarbiausieji žemaičių tarmės skirtumai nuo aukštaičių	85
uo, ie	85
č, dž	87
o, é	90
u, i	91
ai, ei	93
an, am, en, em	94
q, q̣, ū, i	95
Kirtis ir priegaidė	97
Galūnių trumpinimas	99
Morfologinės ypatybės	101
Pietų žemaičiai	106
Raseiniškiai	107
Varniškiai	109
Šiaurės žemaičiai	112
Telšiškiečiai	114
Kretingiškiai	117
Vakarų žemaičiai	121

TARMĖS IR BENDRINĖ KALBA	124
LIETUVIŲ KALBOS TARMIŲ TYRINĖJIMO APŽVALGA	133
TARMIŲ PAVYZDŽIAI	149
Vakarų aukštaičiai	152
Kauniškiai	152
Šiauliškiai	154
Buv. Rytų Prūsijos lietuvių tarminiai tekstai	155
Iš senųjų raštų	157
Pietų aukštaičiai	159
Rytų aukštaičiai	161
Sirvintiškiai	161
Pietų panevėžiškiai	162
Šiaurės panevėžiškiai	162
Anykštėnai	163
Kupiškėnai	164
Uteniškiai	165
Vilniškiai	166
Iš senųjų raštų	167
Aukštaičių šnektos už Lietuvos ribų	170
Pietų žemaičiai	172
Raseiniškiai	172
Varniškiai	173
Šiaurės žemaičiai	173
Telšiškiai	173
Kretingiškiai	175
Vakarų žemaičiai	176
Iš žemaičių raštų	176
XX a. raštų žemaičių tarme pavyzdžiai	179
Tekstai tarmės lokalizavimo pratyboms	182
Atsakymai	185
SUTRUMPINIMAI	188